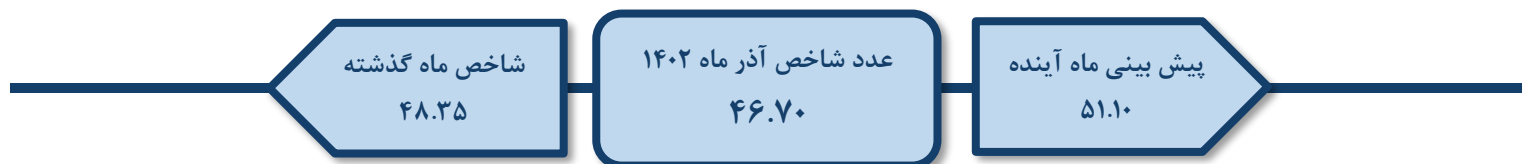

گزارش پنجاه و یکمین دوره طرح شاخص مدیران خرید (PMI) ساختمان – آذر ماه ۱۴۰۲

معاونت پشتیبانی و برنامه ریزی اتاق تعاون ایران

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص (Purchasing Manager's Index) PMI که در فارسی به اختصار "شامخ" نامگذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. در ایران نیز اجرای این طرح توسط اتاق بازرگانی ایران در بخش صنعت از مهرماه سال ۹۷ آغاز گردید. نتایج این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش‌آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های ساختمان، صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. درنهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است.

اتاق تعاون ایران برای نخستین بار در کشور از مهرماه ۱۳۹۸ نسبت به اجرای طرح شامخ ساختمان اقدام نموده که نتیجه آن بصورت ماهانه توسط مرکز آمار اتاق تعاون ایران منتشر می‌شود. در همین راستا محاسبه شامخ ترکیبی کل اقتصاد، با همکاری سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف در حال انجام است.

چکیده:

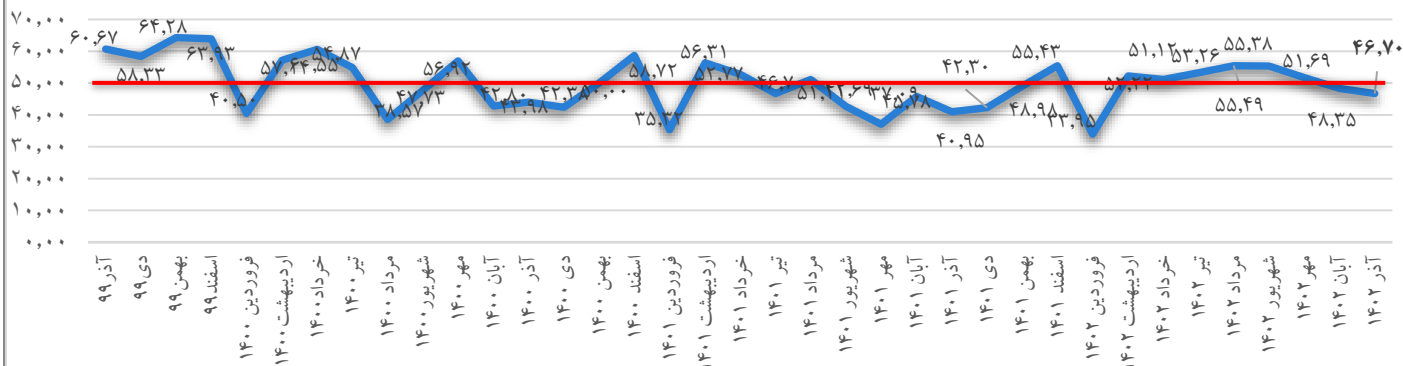
در محاسبه عدد شامخ بخش ساختمان، با توجه به اینکه پرسش اول بالاترین تاثیر را در معیار سنجش کل دارا بوده و بر اساس مطالعات صورت گرفته، رویکرد بکار رفته در محاسبه شاخص کل ساختمان برخی دیگر از کشورها نیز موید این مطلب است؛ لذا عدد شامخ کل برابر با عدد شامخ پرسش اول در نظر گرفته شده است. نتایج ذیل با نظرسنجی از مدیران عامل و یا نمایندگان آنها در شرکت های فعال ساختمانی منتخب، در آذر ماه بدست آمده است.

- عدد شامخ کل در آذر ماه ۴۶.۷۰ با کاهش نسبی، در مقایسه با ماه گذشته (۴۸.۳۵)، همچنان بیانگر وضعیت رکود صنعت ساختمان می باشد.
- مولفه های "میزان مصرف حامل های انرژی" نسبت به ماه گذشته افزایش قابل توجهی داشته است.
- مولفه ی "میزان سفارشات جدید مشتریان" نسبت به ماه گذشته کاهش قابل توجهی داشته است.
- مولفه ی "انتظارات تولید در ماه آینده" با ثبت رقم (۵۱.۱۰) افزایش نسبی فعالیت های ساختمانی در دی ماه را پیش بینی می نماید.

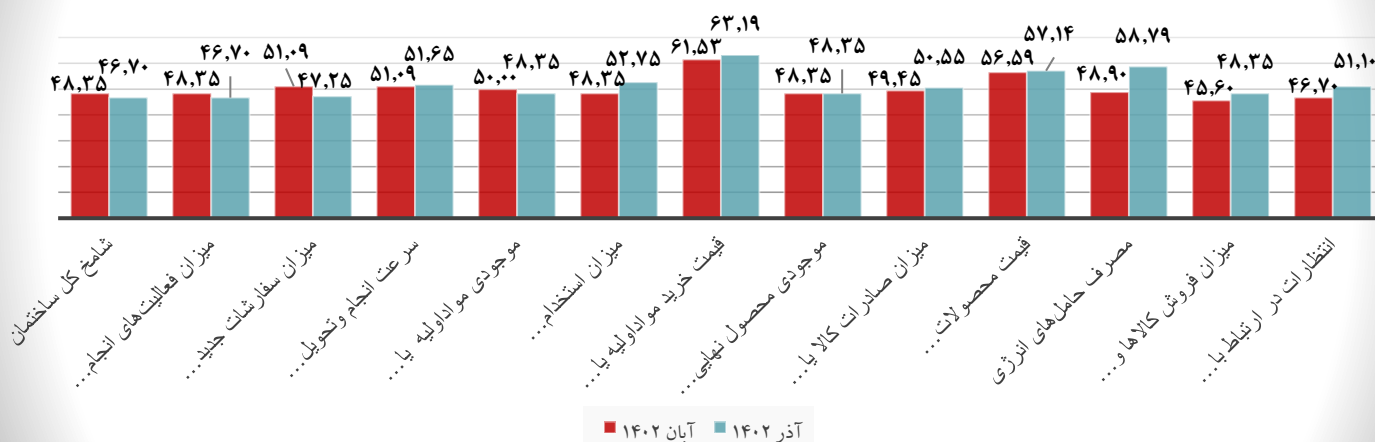
جدول ۱: مولفه های شامخ ساختمان در آبان ماه و آذر ماه ۱۴۰۲

شاخص	آبان ۱۴۰۲	آذر ۱۴۰۲
شامخ کل ساختمان	۴۸.۳۵	۴۶.۷۰
میزان فعالیت های انجام شده (تولید، ارائه خدمات و...)	۴۸.۳۵	۴۶.۷۰
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۱.۰۹	۴۷.۲۵
سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار	۵۱.۰۹	۵۱.۶۵
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۵۰	۴۸.۳۵
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۸.۳۵	۵۲.۷۵
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز	۶۱.۵۳	۶۳.۱۹
موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام	۴۸.۳۵	۴۸.۳۵
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۹.۴۵	۵۰.۵۵
قیمت محصولات تولید شده (خدمات ارائه شده)	۵۶.۵۹	۵۷.۱۴
مصرف حامل های انرژی	۴۸.۹۰	۵۸.۷۹
میزان فروش کالاها و خدمات	۴۵.۶۰	۴۸.۳۵
انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت در ماه آینده	۴۶.۷۰	۵۱.۱۰

رشد شامخ ساختمان از آذر ۱۳۹۹ تا آذر ۱۴۰۲

مقایسه شاخص های شامخ در دو ماه اخیر

جدول ۳: عدد شامخ ترکیبی (تولید، خدمات و ساختمان) کشورهای منتخب در دو ماه اخیر

کشور	نوامبر	دسامبر
استرالیا	۴۶.۴	۴۷.۴
اتحادیه اروپا	۴۷.۱	۴۷
فرانسه	۴۴.۵	۴۳.۷
آلمان	۴۷.۱	۴۶.۷
ژاپن	۵۰	۵۰.۴
انگلستان	۵۰.۱	۵۱.۷
آمریکا	۵۰.۷	۵۱

جدول ۲: عدد شامخ ساختمان کشورهای منتخب در دو ماه گذشته

کشور	اکتبر	نوامبر
ایرلند	۴۷.۳	۴۴.۵
اتحادیه اروپا	۴۲.۷	۴۳.۴
فرانسه	۴۱	۴۴.۶
آلمان	۳۸.۳	۳۶.۲
ایتالیا	۵۱.۸	۵۲.۹
انگلستان	۴۵.۶	۴۵.۵

tradingeconomics.com * در زمان تهیه ی این گزارش، نتیجه شامخ ساختمان

در کشور های ذکر شده در ماه دسامبر اعلام نشده است.

تحلیل شامخ بخش ساختمان ایران در آذر ماه ۱۴۰۲؛

با استناد به مجموع اظهارات فعالان ساختمانی ۹۱ شرکت بزرگ در گروه های ساخت بنا، مهندسی عمران و فعالیت های ساخت و ساز تخصصی ساختمان نتایج زیر به ثبت رسید :

✓ عدد شاخص کل در آذر ماه با رقم ۴۶.۷۰ در مقایسه با آبان ماه (۵۱.۶۹)، با کاهش نسبی و استمرار روند نزولی این شاخص طی چهار دوره متوالی، بیانگر تشدید رکود اقتصادی فعالیت های ساختمان و ساخت و ساز در آذرماه می باشد. (عدد شاخص کل زیر ۵۰ نشان دهنده رکود است).

✓ افزایش مولفه ی "مصرف حامل های انرژی" متأثر از افزایش مصرف حامل های انرژی در فصل سرد سال بوده است.

✓ از مهمترین عوامل موثر در رکود صنعت ساختمان در آذر ماه میتوان به کاهش مولفه های "میزان سفارشات جدید مشتریان" و "موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده" اشاره کرد که ناشی از عدم تقاضا در این دوره بوده است.

✓ مولفه ی "انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت در ماه آینده" با رقم ۵۱.۱ بیانگر پیش بینی فعالین صنعت ساختمان مبنی بر افزایش نسبی فعالیت های ماه آتی با هدف تکمیل و تحویل پروژه های در دست اجرا تا پایان سال و نیز تعهد به قرارداد های سالانه خود می باشد.

صنعت ساختمان از جمله صنایع استراتژیک و اثر گذار در اشتغال کشور است. در سال های گذشته شاهد تلاش فعالین این صنعت برای استمرار فعالیت ها علی رغم نوسانات اقتصادی بوده ایم؛ با این حال عواملی نظیر قیمت خرید بالا و ناپایدار مواد اولیه و نیز فراهم نشدن محیط کسب و کار مطلوب از ابتدای سال جاری تا کنون، ادامه فعالیت در این صنعت را با مشکلات جدی رو به رو ساخته است. عدم توجه به این بخش از صنعت میتواند طبعات جبران ناپذیری در پی داشته باشد.

➤ کاربران، ذینفعان و محققین محترم می توانند با مراجعه به پورتال تخصصی اتاق تعاون ایران به

نشانی www.icccoop.ir به نسخه الکترونیکی این گزارش دست یابند. در ضمن می توانید نظرات، پیشنهادات و

انتقادات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیک icc-statistics@icccoop.ir با ما در میان بگذارید.